

SINTEZA

la proiectul hotărârii Guvernului privind aprobarea Regulamentului – cadru de organizare și funcționare a serviciilor de sprijin pentru victimele violenței sexuale și a standardelor minime de calitate

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
Structura teritorială de asistență socială Ocnița <i>Opinie recepționată pe email la data de 22.12.2025</i>	1.	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	
Congresul autorităților publice locale <i>Aviz nr. 394 din 22.12.2025</i>	2.	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	
Agenția teritorială de asistență socială Centru <i>Aviz nr. 1016 din 23.12.2025</i>	3.	Lipsa obiecțiilor și propunerilor	
Ministerul Afacerilor Interne <i>Aviz nr. 38/4530 din 23.12.2025</i>	4.	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	
Ministerul Justiției <i>Raportul de expertiză judiciară nr. 04/1-12576 din 18.12.2025</i>	5.	Cu referire la clauza de adoptare a hotărârii, la indicarea temeiului juridic se va face referință la norma juridică concretă care stabilește competența autorității emitente să adopte/aprobe actul normativ respectiv.	Se acceptă Clauza de adoptare a hotărârii face referire la norma juridică concretă.
	6.	Cu titlu de notă generală, se menționează că, la schimbarea unor cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „cuvintelor” respective, iar la schimbarea unor cifre/semne și cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „textului” respectiv. Remarca dată este valabilă pentru tot cuprinsul proiectului de act normativ.	Se acceptă
	7.	Pct. 4 se va reformula după cum urmează: „4. Ministerul Muncii și Protecției Sociale și Ministerul Sănătății în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri va aproba Manuale operaționale privind gestionarea cazurilor admise în serviciile de sprijin pentru victimele violenței sexuale.”.	Se acceptă Norma a fost revizuită.
	8.	La pct. 5 , aferent intenției de modificare a <i>Hotărârii Guvernului nr. 508/2023 cu privire la pilotarea Serviciului integrat regional pentru victimele violenței sexuale</i> , se va indica sursa de publicare a acesteia	Se acceptă Norma a fost completată.

	după următoarea formulă: (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 332-333, art. 748).	
9.	La anexa nr. 1 (Regulamentul – cadru de organizare și funcționare a serviciilor de sprijin pentru victimele violenței sexuale): Cu titlu de observație generală, remarcăm că, termenul „fondator” nu poate fi aplicat în cazul unui Serviciu care funcționează fără statut de persoană juridică. Calitatea de „fondator” poate fi atribuită doar în legătură cu înființarea unei persoane juridice, deoarece fondatorul este entitatea care o înființează, îi conferă patrimoniu, adoptă actele de constituire și îi stabilește structura organizațională inițială. Astfel, în proiect se vor revizui referințele la fondator.	Se acceptă Norma a fost expusă în următoarea redacție: „Serviciul este coordonat și monitorizat de către autoritatea, instituția sau organizația care l-a creat.” De asemenea, au fost revizuite normele în tot textul proiectului.
10.	La pct. 6 expresia „prevăzuți în cadrul normativ de specialitate” este lipsită de claritate și previzibilitate, motiv pentru care se va revizui.	Se acceptă Norma a fost expusă după cum urmează: „În sensul prezentului Regulament se utilizează noțiunile și termenii definiți în cadrul normativ de specialitate din domeniul prevenirii și combaterii violenței împotriva femeilor, violenței în familie, legislației penale, sănătății, medicinei legale, asistenței sociale”.
11.	La subpct. 35.2 , cuvintele „autoritățile publice centrale și locale” se vor substitui cu cuvintele „autoritățile administrației publice centrale și locale”, conform terminologiei din <i>Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală</i> și <i>Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate</i> .	Se acceptă Norma a fost completată.
12.	La subpct. 36.4 , cuvintele „în vigoare” se vor exclude ca fiind inutile. Regula generală este că referințele la actele normative reprezintă referințe la legislația în vigoare (obiecție valabilă pentru toate cazurile identice din proiect).	Se acceptă Norma a fost ajustată.
13.	La anexa nr. 2 (Standardele minime de calitate pentru serviciile de sprijin pentru victimele violenței sexuale): Standardul 14 prevede acordarea asistenței juridice beneficiarilor serviciului, în conformitate cu pct. 40 și subpct. 42.3, de către „specialiștii Serviciului”. Or, instituția asistenței juridice primare și a asistenței juridice calificate, precum și subiecții abilitați să o presteze, sunt reglementați exhaustiv de <i>Legea nr. 198/2007 privind asistența juridică garantată de stat</i> , iar personalul Serviciului nu este, în mod implicit, abilitat să acorde asistență juridică primară în sensul acestei	Se acceptă Standardul a fost reformulat.

	<p>legi. În acest context, se recomandă revizuirea integrală a cuprinsului Standardului 14, în special, în partea ce ține de acordarea asistenței juridice primare sau calificate. Sub acest aspect, se consemnează că serviciile de consiliere juridică, în partea ce ține de acordarea asistenței juridice primare/calificate, se vor limita doar la indicarea posibilității referirii beneficiarului către serviciile de asistență juridică garantată de stat sau către avocați specializați.</p> <p>Totodată în vederea evitării ambiguităților terminologice și asigurării unei corespondențe clare între prevederi, se recomandă uniformizarea terminologiei prin redenumirea Standardului 14 în „Consiliere juridică”.</p>	
<p>Agencia Națională de Prevenire și Combatere a Violenței împotriva Femeilor și a Violenței în Familie <i>Aviz nr. 02/889 din 22.12.2025</i></p>	<p>14. La Hotărârea Guvernului:</p> <p>Să fie clar menționat că serviciile de sprijin pentru victimele violenței sexuale fac parte din serviciile sociale specializate și cu specializare înaltă, conform Legii nr. 123/2010 cu privire la servicii sociale.</p> <p>Astfel, Legea nr. 123/2010 clasifică serviciile sociale și impune criteriile specifice pentru serviciile specializate și cu specializare înaltă, ceea ce este esențial pentru finanțare, acreditare și standardizare.</p> <p>În acest context, se propune completarea cu un punct nou după punctul 3, cu renumerotarea corespunzătoare a punctelor subsecvente, având următorul cuprins: „4. „Serviciile de sprijin pentru victimele violenței sexuale sunt servicii sociale specializate și/sau cu specializare înaltă, acordate în conformitate cu Legea nr. 123/2010 privind serviciile sociale și Standardele minime de calitate, și includ intervenții integrate medicale, psihologice, sociale și juridice, adaptate traumei și nevoilor victimelor.”</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Propunerea a fost analizată prin prisma art. 25 din Convenția Consiliului European privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, care impune asigurarea unor servicii specializate, accesibile și integrate pentru victimele violenței sexuale, fără a condiționa organizarea acestora de o anumită clasificare administrativă în dreptul intern. Forma actuală a Regulamentului-cadru răspunde cerințelor Convenției, prin reglementarea unor servicii cu caracter multidisciplinar și intersectorial, inclusiv în cadrul instituțiilor medico-sanitare. În acest context, se consideră oportună menținerea formulării existente, pentru a păstra flexibilitatea organizării serviciilor și a evita eventuale limitări neintenționate ale accesului victimelor la sprijin.</p> <p>Topologia serviciilor acordate este descrisă în Capitolul IV al Regulamentului - cadru (pct.11).</p>

	<p>15. Cu referire la punctul 5 din proiect, precizăm că, în contextul extinderii cu un an a perioadei de pilotare, informăm că Consiliul raional Ungheni, în parteneriat cu autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea ale unităților administrativ-teritoriale deservite, cu suportul logistic și financiar al Entității Națiunilor Unite pentru Egalitatea de Gen și Abilitarea Economică a Femeilor (UN Women), urmează să transmită Serviciul integrat regional pentru victimele violenței sexuale, cu localizare în orașul Ungheni, în gestiunea Agenției Naționale de Prevenire și Combatere a Violenței împotriva Femeilor și a Violenței în Familie.</p> <p>Suplimentar, Consiliul raional Ungheni, în parteneriat cu autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea ale unităților administrativ-teritoriale deservite, cu suportul logistic și financiar al Entității Națiunilor Unite pentru Egalitatea de Gen și Abilitarea Economică a Femeilor (UN Women), urmează să înainteze Ministerului Finanțelor costuri calculate aferente cheltuielilor necesare pentru întreținerea centrului, în scopul includerii acestora în următoarea rectificare a Legii bugetului de stat pentru anul 2026.</p>	<p>Am luat act</p>
	<p>16. La anexa nr. 1:</p> <p>Se propune la Capitolul I „Dispoziții generale” modificarea punctului 5 în următoare redacție:</p> <p>„5. Activitatea Serviciului este evaluată de către fondator și/sau de către autoritățile și instituțiile publice cu competențe în acest sens, inclusiv Inspectoratul Social de Stat, în conformitate cu legislația națională și standardele minime de calitate.”</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Proiectul hotărârii Guvernului este orientat spre oferirea unui cadru de organizare și funcționare și a unor standarde minime de calitate și nu are scopul de a reglementa norme privind modul de evaluare și control al acestor servicii. Competențele de control sunt atribuite prin legi și hotărâri de Guvern speciale, cum sunt cele de exemplu care asigură modul de activitate a Inspectoratului Social de stat, al Curții de conturi, procuratura, Inspectoratul control financiar de Stat etc. În condițiile unor reglementări speciale nu este cazul de a include aceste aspecte în Regulamentul cadru.</p> <p>În același context specificăm că Regulamentul cadru conține prevederi privind managementul serviciului în pct.</p>

		<p>53 - Serviciul implementează un sistem unitar de management al calității, care include mecanisme de evaluare profesională, planificare, raportare și gestionare a documentelor, pentru monitorizarea performanței și îmbunătățirea continuă a activității.</p> <p>De asemenea proiectul conține standardul 26 - Evaluarea calității serviciilor prin care este reglementat că prestatorul utilizează un sistem coerent de evaluare a serviciilor, orientat spre îmbunătățirea rezultatelor activității Serviciului. Evaluarea se desfășoară conform unei metodologii standardizate, care include indicatori cuantificabili, criterii minime obligatorii și un sistem de punctaj aplicat uniform și care prevede și indicatori de realizare specifici.</p>
17.	<p>Se propune completarea Capitolul I „Dispoziții generale” cu puncte noi 6 - 9 cu numerotarea corespunzătoare a punctelor, cu următorul cuprins:</p> <p>„6. Prestatorii de servicii care înființează Serviciile de sprijin pentru victimele violenței sexuale au obligația de a informa Ministerul Muncii și Protecției Sociale și Agenția Națională de Prevenire și Combatere a Violenței împotriva Femeilor și a Violenței în Familie despre înființarea Serviciului.</p> <p>„7. Prestatorul/Fondatorul are obligația de a solicita acreditarea în conformitate cu prevederile Legii nr. 129/2012 privind acreditarea prestatorilor de servicii sociale și actelor normative subsecvente înainte de începerea activității și de a menține acreditarea valabilă pe întreaga perioadă de funcționare.”</p> <p>„8. Modificările statutare sau organizaționale ale Serviciului trebuie comunicate Ministerului Muncii și Protecției Sociale (MMPS) și Agenției Naționale de Prevenire și Combatere a Violenței împotriva Femeilor și a Violenței în Familie.”</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>La pct. 6 și 8: conform alin. (5), art. 10 din Legea nr. 45/2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței în familie, este reglementat că centrele/serviciile pot fi create:</p> <p>a) de Guvern, la propunerea Ministerului Muncii și Protecției Sociale sau a Agenției Naționale de Prevenire și Combatere a Violenței împotriva Femeilor și a Violenței în Familie;</p> <p>b) de autoritățile administrației publice locale;</p> <p>c) de organizațiile internaționale și de organizațiile necomerciale, cu</p>

„9. Prestatorul Serviciului transmite anual fondatorului, MMPS și Agenției Naționale de Prevenire și Combatere a Violenței împotriva Femeilor și a Violenței în Familie, rapoarte privind activitatea Serviciului, respectarea standardelor minime de calitate, indicatorii de performanță și rezultatele intervențiilor. Autoritățile competente pot solicita evaluări suplimentare și verificări periodice pentru asigurarea conformității cu legislația și standardele aplicabile.”

În prezent, Regulamentul limitează monitorizarea exclusiv la fondator, ceea ce poate fi interpretat ca lipsă de control extern sau verificare independentă. Introducerea acestei prevederi asigură conformitatea legală și transparența funcționării Serviciului, prevenind eventuale abuzuri sau deficiențe în prestarea serviciilor.

Conform Legii nr. 129/2012 privind acreditarea prestatorilor de servicii sociale, acreditarea este condiție legală pentru funcționarea prestatorilor de servicii sociale și Hotărârii Guvernului nr. 95/2014 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la procedura de acreditare a prestatorilor de servicii sociale, garantând că aceștia respectă standardele minime de calitate și cadrul legal național.

Acreditarea permite verificarea periodică a capacității instituționale, infrastructurii și competențelor profesionale ale personalului, conform standardelor naționale și internaționale.

Introducerea articolelor privind monitorizarea, acreditarea și raportarea în Dispozițiile generale ale Regulamentului:

1. Asigură alinierea la legislația națională.
2. Respectă recomandările GREVIO și directivele UE privind protecția victimelor.
3. Elimină lacunele juridice actuale și întărește mecanismele de control și transparență ale Serviciului.
4. Protejează drepturile și interesele beneficiarilor, garantând servicii calitative, sigure și conform standardelor naționale și internaționale.
5. Articolele citate oferă teme legal clar și verificabil pentru autorități.

informarea Ministerului Muncii și Protecției Sociale și a Agenției Naționale de Prevenire și Combatere a Violenței împotriva Femeilor și a Violenței în Familie;

d) de autoritățile administrației publice și de organizațiile necomerciale, în baza unui acord de activitate în comun.

La pct.7: Serviciile de sprijin pentru victimele violenței în familie pot fi create sub formă centre de criză - cu conotație socială (asistență pe termen mediu și lung axat pe recuperare psihoemoțională și socială a victimei, asistență psihologică, facilitarea accesului la alte servicii relevante) și centre de referire - cu conotație medicală (îngrijiri medicale de urgență, intervenții în situații de criză, examinări medico-legale, colectare de probe, ect.). datorită acestor caracteristici, normele nu pot face referire doar la legea 192/2012. În situația de acceptare rezultatele relevă redundanța normativă, or în legea 123/2010 privind serviciile sociale prevede în art. 7 că prestatorii de servicii sociale pot organiza și oferi servicii sociale dacă sînt acreditați în condițiile legii.

Condițiile de acreditare a prestatorilor de servicii sociale sînt reglementate prin lege specială - Legea nr. 129/2012.

Similar este și în sectorul de sănătate, care acreditează serviciile medicale în corespundere cu normele specifice în acest domeniu.

La pct. 9: în partea dispozitivă a Hotărîrii a fost introdus un punct nou:

		<p>Prestatorii de servicii vor prezenta, după caz, Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Sănătății și Agenției Naționale de Prevenire și Combatere a Violenței împotriva Femeilor și a Violenței în Familie, raportul anual de activitate privind rezultatele obținute până la data de 31 ianuarie a anului următor celui de gestiune</p> <p>De asemenea, pct. 54 al Regulamentului stipulează că Serviciul întocmește rapoarte privind activitatea, realizările, provocările și indicatorii de calitate, pe care le transmite autorității, instituției sau organizației care l-a creat pentru analiză și recomandări în vederea consolidării Serviciului. La solicitare, Serviciul poate prezenta altor autorități, instituții sau organizații cu competență în acest domeniu informații specifice privind activitatea desfășurată.</p>
	<p>18. Cu referire la Capitolul VI, Secțiunea a 2-a Drepturile și obligațiile beneficiarilor, se propune introducerea unor prevederi care reafirmă drepturile victimelor la:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>asistență juridică garantată de stat</i> conform Legii nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat; - <i>compensații și reabilitare</i> conform Legii nr. 137/2016 cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor; - <i>măsuri de protecție și audieri în condiții speciale</i> conform modificărilor recente ale normelor de procedură penală. 	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Secțiunea a 2-a Drepturile și obligațiile beneficiarilor a fost completată cu două puncte noi cu următorul conținut:</p> <p>„37.9. să fie informat și să aibă acces, în condițiile legii, la asistență juridică garantată de stat, precum și la compensații și măsuri de reabilitare a victimelor infracțiunilor, potrivit legislației speciale;</p> <p>37.10. să beneficieze, în cadrul procedurilor penale, de măsuri de protecție și de audieri desfășurate în condiții speciale, în conformitate cu legislația de procedură penală.”</p>

	<p>19. Alinierea dispozițiilor privind asistența medico-legală la noile standarde de protecție a victimelor cu prevederea expresă că examinările medico-legale și intervențiile medicale trebuie efectuate în mod profesionist, imediat, în condiții de confidențialitate, fără a fi condiționate de plângerea penală a victimei. De asemenea, standardele profesionale în domeniul medicinei legale și al intervențiilor medicale în cazurile de violență sexuală prevăd efectuarea examinării într-un termen optim pentru colectarea și documentarea probelor, cu aplicarea unei abordări sensibile la traumă, care să minimizeze suferința și riscul de re traumatizare a victimei.</p> <p>În acest context, introducerea unei prevederi exprese privind caracterul imediat, profesionist și necondiționat al asistenței medico-legale va contribui la:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) protejarea efectivă a drepturilor și interesului superior al victimei; b) creșterea calității și eficienței intervențiilor medico-legale; c) alinierea Regulamentului la cadrul normativ național în vigoare și la standardele internaționale aplicabile; d) prevenirea revictimizării și consolidarea încrederii victimelor în sistemul de protecție și justiție. 	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Pct.13.2 a fost expus în redacție nouă, după cum urmează:</p> <p>„13.2. realizarea examinării medico-legale și a intervențiilor medicale în mod profesionist și imediat, în condiții de confidențialitate, prin efectuarea de examinări de calitate, în conformitate cu protocoale standardizate, cu respectarea consimțământului informat și a principiilor abordării sensibile la traumă”.</p> <p>Totodată pct. 10 reglementează faptul că acordarea serviciilor nu este condiționată de depunerea unei plângeri sau de cooperarea victimei cu organele de urmărire penală.</p>
	<p>20. Se recomandă completarea prevederilor privind cooperarea intersectorială cu referiri explicite la mecanismele prevăzute de Legea nr. 45/2007, inclusiv cooperarea cu organele de urmărire penală, sistemul de sănătate, autoritățile publice locale și organizațiile societății civile.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Prevederile proiectului reglementează cooperarea intersectorială și intervenția multidisciplinară, inclusiv colaborarea cu autoritățile și instituțiile competente, în limitele atribuțiilor acestora și cu respectarea consimțământului victimei - subpct. 8.3, 8.7, 8.8, pct. 12.5, 18.5, 29, subcpt. 35.2, , pct. 41, 46 și standardul 8 - colaborare și parteneriat). Introducerea unor referiri suplimentare la mecanismele prevăzute de Legea nr. 45/2007 și la cooperarea generalizată cu organele de urmărire penală nu este necesară și ar putea genera confuzii privind rolul Serviciului și caracterul necondiționat al accesului la servicii.</p>

Centrul de Medicină Legală <i>Aviz nr.202501E16891 din</i> <i>22.12.2025</i>	21. La p.35.2 din Regulament, după cuvântul „judiciare” a se completa cu cuvintele „și de expertiză judiciară”, întrucât CML nu se regăsește pe lista instituțiilor menționate, deși conform standardului 16 (p.48.1 din Standarde) se prevede încheierea acordurilor de colaborare	Se acceptă Norma a fost completată., inclusiv cu mențiunea de cooperare cu instituțiile medico-legale.
	22. La p.43 din Standarde, cuvintele „de criză” a se înlocui cu sintagma „de referire”, deoarece serviciile medicale nu se oferă în cadrul unui centru de criză (vezi p.11 din Regulament)	Se acceptă Norma a fost ajustată după cum urmează: „ Serviciul asigură facilitarea accesul prompt și coordonat al beneficiarului la evaluare și examinare medicală în conformitate cu legislația în vigoare, respectând consimțământului informat, demnitatea și nevoile individuale ale beneficiarului. Examinarea medicală este realizată de personal medical calificat, în cadrul instituțiilor medico-sanitare competente sau, după caz, în cadrul Serviciului, în limitele competențelor legale.
	23. La p.46 din Standarde, cuvintele „de criză” a se înlocui cu sintagma „de referire”, deoarece serviciile medico-legale nu se oferă în cadrul unui centru de criză (vezi p.11 din Regulament)	Se acceptă Norma a fost ajustată după cum urmează: „Serviciul facilitează realizarea examinării medico-legale a beneficiarului, în condiții de siguranță, demnitate și confidențialitate, în conformitate cu legislația, cu respectarea consimțământului informat al victimei. Examinarea medico-legală este efectuată de medici legiști autorizați, iar Serviciul asigură cadrul logistic și condițiile necesare desfășurării acesteia, fără a interveni în actul medico-legal propriu-zis.”.
Organizația Internațională pentru Migrație <i>Propuneri recepționate pe</i> <i>email la data de 22.12.2025</i>	24. La Anexa nr.1: Pct. 11.1 Formularea „femeie către femeie” este o bună practică operațională, inspirată din modele internaționale, dar nu are temei legal expres în dreptul intern, fiind contrară prevederilor din Legea Nr. 5/2006 cu	Se acceptă parțial Norma a fost substituită cu următorul text: „inclusiv prin mecanisme de sprijin bazate pe experiențe comune”.

	<p>privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați) și nu poate fi consacrată ca normă obligatorie într-un act normativ cu caracter general.</p> <p>Se propune înlocuirea cu sintagma „...inclusiv prin mecanisme de sprijin bazate pe experiențe comune (peer support)”, este una neutră, fără a Conceptul de sprijin între persoane cu experiențe similare este reflectat în practicile promovate de Consiliul Europei în contextul implementării art. 25 din Convenția de la Istanbul, sub forma mecanismelor de „peer support” și a serviciilor centrate pe victimă. Pentru a asigura conformitatea cu legislația națională și principiul nediscriminării, Regulamentul utilizează o formulare neutră, fără consacrarea unor criterii restrictive de gen.</p>	
	<p>25. La pct. 12.4</p> <p>Formularea „femeie către femeie” este o bună practică operațională, inspirată din modele internaționale, dar nu are temei legal expres în dreptul intern, fiind contrară prevederilor din Legea Nr.5 din 09-02-2006 cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați) și nu poate fi consacrată ca normă obligatorie într-un act normativ cu caracter general.</p> <p>Se propune înlocuirea cu sintagma „...inclusiv prin mecanisme de sprijin bazate pe experiențe comune (peer support)”, este una neutră, fără a Conceptul de sprijin între persoane cu experiențe similare este reflectat în practicile promovate de Consiliul Europei în contextul implementării art. 25 din Convenția de la Istanbul, sub forma mecanismelor de „peer support” și a serviciilor centrate pe victimă. Pentru a asigura conformitatea cu legislația națională și principiul nediscriminării, Regulamentul utilizează o formulare neutră, fără consacrarea unor criterii restrictive de gen.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Norma a fost substituită cu următorul text: „inclusiv prin mecanisme de sprijin bazate pe experiențe comune”.</p>
<p>UN Women <i>Propuneri recepționate pe email la data de 22.12.2025</i></p>	<p>26. la proiectul hotărârii Guvernului se propune completarea pct. 5 cu textul: „După finalizarea perioadei de pilotare, sustenabilitatea financiară a Serviciului va fi asigurată din sursele financiare ale Bugetului de Stat, fiind planificate în bugetul Ministerului Muncii și Protecției Sociale, în calitate de prestator al acestui tip de serviciu.”</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Hotărârea Guvernului nr. 508/2023 reglementează exclusiv pilotarea Serviciului, având un caracter temporar și nu poate conține prevederi referitoare la finanțarea de durată sau la mecanismele de finanțare viitoare ale Serviciului. În schimb, proiectul hotărârii are ca obiect stabilirea Regulamentului-cadru de organizare și</p>

		funcționare și a Standardelor minime de calitate, care constituie cadrul normativ general aplicabil serviciilor de sprijin pentru victimele violenței sexuale, independent de etapa de pilotare și fără a reglementa aspecte bugetare specifice etapelor ulterioare de implementare, aceste servicii vor putea fi create fie de sectorul public fie de cel privat cum sunt organizațiile necomerciale.
27.	Anexa nr.1: În pct. 7 după cuvântul „traumatic” se va completa cu cuvintele „evitarea revictimizării”	Se acceptă Norma a fost completată.
28.	Pct. 8.10 se va completa cu textul: „procedurile trebuie desfășurate într-un termen prompt și eficient, întrucât”. Totodată, sintagma „în primele 7 zile după abuz” care are sens reglamentariu în acest document, poate avea consecințe negative privind promptitudinea și eficacitatea intervenției a serviciilor specializate. Pentru a evita subiectivismul în abordarea termenului „promptitudine”, corelată de specificul intervenției, se recomandă specificarea exactă de ex.: „Examinarea medico-legală a victimelor violenței sexuale se va realiza cât mai curând posibil după incident, cu respectarea consimțământului informat al victimei și a standardelor de protecție a drepturilor omului. Interval optim pentru recoltarea probelor biologice: primele 24 de ore de la incident; Interval acceptabil pentru recoltarea probelor biologice: 24–72 ore; după 72 de ore: se efectuează examinarea pentru documentarea leziunilor, evaluarea consecințelor medicale și referirea către servicii de suport, chiar dacă probele biologice pot fi compromise.”	Se acceptă Norma a fost revizuită. Termenele de intervenție nu sunt specificate din motiv că aceste trebuie să se regăsească în protocoalele de intervenție.
29.	la pct. 9 considerăm oportun menționarea expresă ce ține de categoria de varsta (cazuri minore sunt acceptate în serviciu?)	Se acceptă
30.	la pct. 10 , pe de o parte cadrul normativ prevede ca acordarea serviciilor nu este condiționată de dorința victimei de a face declarații și a participa la procese de urmărire în justiție a agresorului, iar pe de altă parte profesioniștii sunt obligați să raporteze autorităților competente despre actele de violență împotriva femeilor și de violență	Se acceptă parțial Aspectele invocate țin de coerența și aplicarea unitară a cadrului normativ existent, inclusiv a Hotărârea Guvernului nr. 223/2023, și nu pot fi

	<p>în familie care pun în pericol viața sau sănătatea victimei. Adițional și <i>METODOLOGIA de lucru a echipei de intervenție în cazurile de violență sexuală</i> (HG 223/2023) prevede faptul că, despre toate cazurile de violență sexuală, obligatoriu se sesizează Poliția, inclusiv are loc informarea victimei despre necesitatea sesizării organelor de drept.</p> <p>Poate ar fi oportun de inclus în acest regulament cum trebuie să procedeze în acest caz specialiștii care acordă asistență victimelor violenței sexuale, pentru a avea o claritate pe această dimensiune.</p>	<p>soluționate prin includerea unor proceduri suplimentare în prezentul Regulament. Detalierea modului de acțiune al specialiștilor în situațiile menționate urmează a fi realizată prin Manualul operațional al Serviciului pentru a evita conflictele normative și a menține caracterul necondiționat al accesului la servicii.</p>
31.	<p>la pct. 11.1 și 11.2 sugerăm includerea inclusiv a serviciilor juridice, precum și procedura de audiere în cadrul serviciului a victimelor, pentru conformitatea cu prevederile Standardelor 13 (Audierea victimei) și 14 (Asistenta juridică).</p>	<p>Se acceptă parțial Prevederile au fost ajustate, inclusiv excluși indicatorii de realizare care făceau referire la condițiile de audiere. Considerăm oportun să rămână normele care fac trimitere la cadrul procedural penal de realizare a audierilor.</p>
32.	<p>completarea pct.12 cu două subpct. noi, după cum urmează: „12.3. acordarea asistenței juridice primare și asistență juridică calificată, după necesitate, prin intermediul Consiliul Național de Asistență Juridică Garantată de Stat sau, după caz, de alte servicii acordate de către instituțiile și organizațiile competente, prestatoare de asemenea servicii, pentru a satisface necesitățile beneficiarilor; 12.8. asigurarea, după caz, a condițiilor de audiere a victimelor violenței sexuale în conformitate cu art. 105-109, 111 și 115 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003.”.</p>	<p>Se acceptă parțial Au fost introduse aspecte generale privind consilierea informațională și juridică, iar audierile vor fi realizate în condițiile legislației procesual-penale.</p>
33.	<p>Secțiunea 1-a. Managementul Serviciului se propune a fi completat cu un punct nou cu următorul cuprins: „Personalul Serviciului, după caz, este format din: director, psiholog, asistent social, jurist, contabil, precum și din personal auxiliar.” Propunem menționarea expresă a acestui punct în cazul în care Serviciul instituit are oportunitatea de angajare a angajaților proprii.</p>	<p>Se acceptă parțial Secțiunea 1 -a. Managementul Serviciului a fost completată cu un punct nou cu următorul conținut: „Structura organizatorică și componența personalului Serviciului se stabilesc de către autoritatea, instituția sau organizația care l-a creat , în funcție de tipul Serviciului, volumul activității și necesitățile identificate, cu respectarea prezentului Regulament, a standardelor minime de calitate și a legislației aplicabile. Recomandările privind</p>

		structura de personal vor fi reglementată prin manualele operaționale ale serviciilor de sprijin”.
34.	Expunerea pct. 63 în următoarea redacție: „Personalul și specialiștii antrenați în activitatea Serviciului se vor familiariza cu procedurile de raportare privind orice forme de abuz, discriminare, neglijare, exploatare, tratament inuman sau degradant și vor cunoaște datele de contact relevante ale instituțiilor/organizațiilor pentru a raporta aceste cazuri, în conformitate cu reglementările prevăzute în domeniu.”	Se acceptă Norma a fost completată.
35.	La Anexa nr. 2: Completarea standardului 2 cu un nou indicator de realizare: „Serviciul va deține un număr de telefon de serviciu dedicat, la care victimele violenței sexuale pot solicita sprijin. Acest număr va fi promovat public împreună cu informații clare și accesibile privind serviciile oferite.”	Se acceptă Standardul 2 a fost completat.
36.	Standardul 15 , se propune reformularea, după cum urmează: Serviciul, în calitate de centru de criză, asigură facilitarea accesului prompt și coordonat al beneficiarului la evaluare și examinare medicală, în conformitate cu legislația în vigoare, prevederile Codului deontologic al lucrătorului medical și protocoalele clinice aprobate de Ministerul Sănătății, respectând consimțământul informat, demnitatea și nevoile individuale ale victimei.	Se acceptă Norma a fost expusă în redacție nouă: „Serviciul asigură facilitarea accesul prompt și coordonat al beneficiarului la evaluare și examinare medicală în conformitate cu legislația în vigoare, respectând consimțământului informat, demnitatea și nevoile individuale ale beneficiarului. Examinarea medicală este realizată de personal medical calificat, în cadrul instituțiilor medico-sanitare competente sau, după caz, în cadrul Serviciului, în limitele competențelor legale.”
37.	La Nota de fundamentare la pct. 2.1 se propune includerea următorului text „Pentru asigurarea sustenabilității serviciului vizat, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, în procesul de planificare bugetară va include resurse financiare necesare pentru asigurarea continuității activității acestuia.”	Se acceptă parțial. În Nota de fundamentare, la secțiunea impactului financiar a fost inclusă următoarea mențiune: Autoritățile și instituțiile publice care vor iniția crearea și dezvoltarea serviciilor specializate de sprijin pentru victimele violenței sexuale vor asigura planificarea

			corespunzătoare a resurselor financiare în cadrul bugetar pe termen mediu, în vederea garantării sustenabilității și continuității activităților acestora.
Ministerul Sănătății <i>Aviz nr. 12/4136 din 24.12.2025</i>	38.	La p.35.2 din Regulament, după cuvântul „judiciare” a se completa cu cuvintele „și de expertiză judiciară”, întrucât CML nu se regăsește pe lista instituțiilor menționate, deși conform standardului 16 (p.48.1 din Standarde) se prevede încheierea acordurilor de colaborare	Se acceptă Mențiunile sunt reflectate în recomandarea nr. 19.
	39.	La p.43 din Standarde, cuvintele „de criză” a se înlocui cu sintagma „de referire”, deoarece serviciile medicale nu se oferă în cadrul unui centru de criză (vezi p.11 din Regulament). La p.46 din Standarde, cuvintele „de criză” a se înlocui cu sintagma „de referire”, deoarece serviciile medico-legale nu se oferă în cadrul unui centru de criză (vezi p.11 din Regulament).	Se acceptă Mențiunile sunt reflectate în recomandările nr. 20 și 21.
Ministerul Finanțelor <i>Aviz nr. DGPȘG-1713-18-69-379 din 18.12.2025</i>	40.	La proiectul de Hotărâre a Guvernului: Pct. 4, pune în sarcina Ministerului Muncii și Protecției Sociale și Ministerului Sănătății aprobarea manualelor operaționale în 12 luni. În acest sens, se recomandă corelarea explicită a acestor sarcini cu resursele (umane/financiare) necesare elaborării, instruirii și implementării ulterioare a manualelor	Se acceptă Nota de fundamentare conține mențiune că acțiunile de elaborare a procedurilor operaționale, instruire a personalului, reparații și dotări tehnice vor fi sprijinite inclusiv de partenerii de dezvoltare (UN Women, UNFPA, Consiliul Europei).
	41.	Pct. 5, modifică durata pilotării Serviciului integrat regional pentru victimele violenței sexuale, aprobat prin Hotărârii Guvernului nr. 508/2023 (de la 2 ani la 3 ani). Astfel, se consideră necesar ca notă de fundamentare să conțină/clarifice implicațiile bugetare/organizatorice ale prelungirii acesteia.	Se acceptă Nota de fundamentare a fost completată.
	42.	Cu privire la Regulamentul–cadru (Anexa nr. 1) <i>La pct.5, Regulamentul prevede că „Serviciul este coordonat și monitorizat de către fondator”. Astfel, se necesită a fi clarificat cine este fondatorul și, respectiv completarea/clarificarea (în act sau prin manual) a mecanismului minim de monitorizare și a responsabilităților (inclusiv financiare) ale fondatorului.</i>	Se acceptă Mențiunile sunt reflectate în recomandarea nr. 9. Punctul a fost revizuit și actualmente este propusă această versiune spre expertizare: „Serviciul este coordonat și monitorizat de către autoritatea, instituția sau organizația care l-a creat”.

	<p>43. Pct. 16, impune regim permanent (24/7) pentru centrele de referire (și „după caz” program extins/mecanism de intervenție imediată pentru centrele de criză). Aceasta poate genera costuri suplimentare (ture, personal, securitate, logistică), care necesită a fi reflectate în analiza financiară.</p>	<p>Se acceptă Nota de fundamentare a fost completată, iar pct. 16 a fost reformulat după cum urmează: Serviciul asigură accesul beneficiarilor la intervenții de urgență și servicii specializate, prin organizarea corespunzătoare a activității, inclusiv mecanisme de intervenție imediată, în funcție de tipul, profilul și specificul activității Prestatorului de serviciu.</p>
	<p>44. Cu privire la Standardele minime de calitate (Anexa nr. 2) Pct.36.1, Standardul privind intervenția multidisciplinară prevede capacitatea funcțională prin specialiști calificați (medical, medicină legală, psihologic, social, juridic) în funcție de resursele disponibile. În practică, conformarea poate necesita resurse suplimentare și mecanisme de coordonare, respectiv urmează a fi concretizat/explicat.</p>	<p>Se acceptă Standardul 12 stabilește cerința privind existența capacității funcționale de intervenție multidisciplinară, formulată flexibil, în funcție de tipul Serviciului și de resursele disponibile, inclusiv prin mecanisme de cooperare. Activitatea echipei de intervenție în cazurile de violență sexuală este realizată în corespundere cu Hotărîrea nr. 223/2023 cu privire la aprobarea Metodologiei de lucru a echipei de intervenție în cazurile de violență sexuală și a Instrucțiunii de lucru a echipei de intervenție în cazurile de violență sexuală. Această mențiune a fost specificată în standardul 12. De asemenea din subpct 36.1 a fost exclus cuvântul „multidisciplinară”.</p>
	<p>45. Pct.79, Standardul 26 prevede metodologie standardizată, indicatori cuantificabili, criteriile minime obligatorii și sistem de punctaj uniform. Respectiv, poate implica costuri (proceduri, instruire, etc.) ce necesită a fi reflectate în analiza financiară.</p>	<p>Se acceptă Au fost realizate precizări de rigoare la standardul 26: „Prestatorul utilizează un sistem coerent de evaluare a serviciilor, orientat spre îmbunătățirea rezultatelor activității Serviciului. Evaluarea se desfășoară conform manualelor operaționale privind gestionarea cazurilor admise în serviciile de sprijin pentru victimele violenței sexuale, care</p>

			include indicatori cuantificabili, criterii minime obligatorii și un sistem de punctaj aplicat uniform.”
	46.	<p>Cu privire la Nota de fundamentare</p> <p>La compartimentul 4.2.,Impactul financiar și argumentarea costurilor se menționează expres că elaborarea regulamentului și a standardelor nu atrage implicații financiare suplimentare pentru bugetul de stat, deoarece nu ar institui servicii noi, iar prestatorii ar asigura resursele în limitele bugetelor aprobate sau ale surselor proprii.</p> <p>Totodată, deși Nota indică alocări din bugetul de stat pentru servicii destinate victimelor violenței în familie (pentru anul 2024-18,5 mil. lei; pentru anul 2025-18,6 mil. lei ; iar pentru anul 2026-18,8 mil. lei), în Notă nu este stipulat clar care ar fi cheltuielile pentru activitatea unui serviciu de sprijin pentru victimele violenței sexuale, costul acestuia pe categorii de cheltuieli.</p> <p>Astfel, necâtând la faptul că Nota stipulează că Regulamentul-cadru și standardele minime nu impun cheltuieli suplimentare obligatorii, aceasta nu prevede costul estimativ al Serviciului de sprijin pentru victimele violenței sexuale, ce contravine prevederilor Legii cu privire la actele normative nr.100/2017.</p> <p>În acest sens, Ministerul Finanțelor atestă un risc financiar, în cazul în care pe viitor urmează a fi deschise astfel de servicii. Mai mult ca atât, în situația în care serviciile deja create și finanțate din sursele externe nu vor mai avea suportul donatorilor, întreținerea acestora va crea o povară financiară suplimentară asupra bugetului de stat.</p> <p>Prin urmare, se atenționează că în cazul creării unor astfel de servicii, Ministerul Muncii și Protecției Sociale urmează să-și asume riscul financiar din contul mijloacelor bugetului său.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Nota de fundamentare a fost ajustată</p>
Expertizare			
Ministerul Justiției <i>Aviz 04/1-12871 din 26.12.2025</i>	47.	Aferent redacției proiectului de hotărâre se remarcă faptul că observațiile și propunerile Ministerului Justiției, expuse în raportul de expertiză juridică nr. 04/1-12576 din 18 decembrie 2025, au fost luate în considerare, proiectul fiind revizuit prin prisma acestora.	Am luat act
	48.	În clauza de adoptare, după indicarea actului normativ de referință, sursa de publicare se va reda după următoarea formulă: (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 55-56, art. 178).	Se acceptă Cifra 172 a fost înlocuită cu 178

	<p>49. La subpct. 36.10 din Anexa nr. 1, în vederea uniformizării terminologiei, cuvintele „legislația de procedură penală” se vor substitui cu cuvintele „Codul de procedură penală”.</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>Centrul Național Anticorupție Demers nr. 06/2/23416 din 26.12.2025 Raport de expertiză anticorupție nr. EHG25/11104 din 26.12.2025</p>	<p>50. Standardul 14 prevede acordarea asistenței juridice primare beneficiarilor serviciului, în conformitate cu subpct. 42.3, de către „specialiștii Serviciului”. Or, conform prevederilor art. 15 din Legea nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat, asistența juridică primară poate fi acordată de para-juriști și de asociațiile obștești specializate în acordarea asistenței juridice. Având în vedere că personalul Serviciului nu este abilitat conform prevederilor legale, se recomandă reformularea indicatorului de realizare vizat în vederea asigurării corectitudinii terminologice și a conformității cu cadrul legal aplicabil.</p> <p>51. <i>Obiecții:</i> Prevederile analizate generează riscuri de corupție și abuzuri prin reglementarea incompletă și insuficientă a procedurii de examinare și depunere a plângerilor/reclamațiilor, deși acesta este un mecanism important pentru buna funcționare a Serviciului și protecția drepturilor. Utilizarea expresiei generice ”procedura de depunere și examinare a plângerilor/reclamațiilor”, fără a defini în mod clar elementele procedurale minime obligatorii (precum termenele maxime de soluționare, etapele de examinare, modul de contestare a soluției (căile de atac) etc.), oferă factorilor de decizie din cadrul Serviciului discreție excesivă în stabilirea și aplicarea procedurii interne. Ambiguitatea unor astfel de reglementări facilitează adoptarea unor proceduri subiective, netransparente și neuniforme, care pot fi utilizate arbitrar pentru a avantaja interesele Serviciului sau a factorilor de decizie din cadrul acestuia, în detrimentul intereselor legale ale beneficiarului serviciului sau altor persoane interesate. La fel, se remarcă reglementarea lacunară a termenului în care sunt informate persoanele care înaintează plângerea/reclamația despre rezultatele examinării. Lipsa unor referințe precise va permite prestatorului Serviciului să exercite o putere discreționară nejustificată în respectarea procedurii de examinare și soluționare a plângerilor/reclamațiilor.</p> <p><i>Recomandări:</i> Reconsiderarea prevederilor conform obiecțiilor expuse supra prin completarea proiectului cu norme care să prevadă, în mod transparent, procedura de depunere și examinare a plângerilor/reclamațiilor, cu indicarea subiectului responsabil de recepționarea acestora, termenul de examinare și măsurilor întreprinse, modul de contestare, termenul în care persoanele care înaintează plângerea/reclamația sunt informate despre rezultatele examinării etc.</p> <p>Concluzia expertizei: Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale și are drept scop de a asigura un cadru normativ unitar, clar și aplicabil, care să permită dezvoltarea durabilă a serviciilor de sprijin pentru victimele violenței sexuale, în conformitate cu obligațiile legale naționale și internaționale ale Republicii Moldova.</p> <p>Potrivit autorului: ”Proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a serviciilor de sprijin pentru victimele violenței sexuale și a standardelor minime de calitate este elaborat în</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Subct 42.3 a fost modificat și în acest context a fost modificat și sbct. 42.4: „42.3. Serviciul facilitează accesul la asistență juridică primară, prin orientarea beneficiarilor către asistența juridică primară și calificată acordată cu suportul parajuriștilor, avocaților specializați și asociațiilor specializate. 42.4. Serviciul asigură referirea către avocații oficiilor teritoriale ale Consiliului Național de Asistență Juridică Garantată de Stat, atunci când este necesară asistență juridică calificată.”</p> <p>Se acceptă</p> <p>Proiectul a fost ajustat conform obiecțiilor, iar standardul privind procedura de depunere și examinare a plângerilor/reclamațiilor a fost revizuit corespunzător propunerilor.</p>

	<p>temeiul Legii nr. 45/2007 privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și violenței în familie, care stabilește obligația statului de a organiza, dezvolta și asigura accesul la servicii specializate de protecție, asistență și reabilitare pentru victimele violenței.”</p> <p>Prin proiect se propune aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a serviciilor de sprijin pentru victimele violenței sexuale și a standardelor minime de calitate. Proiectul promovează interesul public privind asigurarea dreptului victimelor violenței sexuale de a beneficia de servicii de asistență specializată și protecție și eficientizarea capacității statului de a monitoriza și garanta standardele minime de calitate. Însă, analiza detaliată a proiectului de lege a evidențiat unele carențe, manifestate prin lipsa unor reglementări precise și limitative privind procedura de examinare și depunere a plângerilor/reclamațiilor.</p> <p>Prin urmare, proiectul de decizie conține factori de risc și riscuri de corupție, fiind recomandabil revizuirea acestuia prin prisma obiecțiilor și recomandărilor prezentate în prezentul raport de expertiză anticorupție.</p>	
--	--	--

Secretară de Stat

Felicia BECHTOLDT